

APPELSIINI

- 🍊 LASIKKINEN TUORETTA APPELSIINIMEHUA ON VIRKISTÄVÄ JA HERKULLINEN TAPA ALOITTAÄ PÄIVÄ JA MYÖS RAVITSEVA, KEHON C-VITAMIINIVARASTOJA TÄYDENTÄVÄ JUOMA!
- 🍊 SITRUSHEDELMIEN HYÖDYLLISET OMINAISUUDET ON TUNNETTU VUOSISATOJA, MUTTA HARVAT OVAT KERTONEET NIISTÄ.
- 🍊 KAUPPALAIVOJEN SUURIN KIROUS 1600-LUVUUKA OSOITTAUTUI MERIMIEHIÄ VAIVANNUT KERIPUKKI.
- 🍊 SE OSOITTAUTUI SUUREMMAKSI KIROUKSEKSI, " " KUIN SEN AIKAISET MERIROSVOT, TAI HUONOT SAAT!
- 🍊 KOHTALOKKAITA MERKKEJÄ TAUDISTA OLIVAT IHON TUMMAT TÄPLÄT, HAMPaidEN IRTOAMINEN JA ERILAISET VERENVUODOT. SOLUJEN SIDEKUDOKSET ALKOIVAT HAJOTA KOLHAGEENIN TUHOJUTUMISEN TAKIA. MUUTAMAN PÄIVÄN KULUTTUA SEURASI TUSKALLINEN KUOLEMA.
- 🍊 ENGLANTILAIN TAITAVA MERIKAPTEENI, TIUKKA KURINPIITÄJÄ JA NEROKAS NAVIGOINJA JAMES COOK ANTOI MIEHISTÖLLE SITRUSHEDELMIÄ JA HAPANKAALIA JA ESTI NÄIN MERIMIESTEN SAIRASTUMISEN "TUTKIMUSMATKAILIJAN TAUTIIN" eli KERIPUKKIIN.
- 🍊 SITRUSHEDELMIEN C-VITAMIININ MERKITYSTÄ MERIMIEHILLE PIDETTIIN SALASSA, MUTTA VÄHITELLEN TIETOA KARTTUI JA TUTKIMUKSIA TEHTIIN JA SITRUSHEDELMIEN MERKITYS LAAJENI.

KAHVI

KAHVIIN ON OLLUT VALTAVA MERKITYS HISTORIAAN ILMAN KAHVILIITTEÄ EI OLSI TULLUT

- BOSTONIN TEEKUTSUJA
- HARRY POTTER-KIRJOJA
- KATTE-ELÄMÄÄ

JOHANN SEBASTIAN BACH KIRJOITTI:

- KUINKA HAVAITA KAHVIMAISTUUKAAN
- SULOISEMMAKTA KUIN TUHAT SUUDELMAA
- HANAMMAKTA KUIN MUSKATELLIINI

1730-LUVULLA BACH SAI VALMIKSI "KAHVIKANTAATIN"

KAHVIKANTAATIN EDISTETTIIN VIETTELEVÄN JUOMAN KAUPPAA

KAHVIPAVUISTA KEITETYN JUOMAN TIEDETTIIN VIRKISTÄVÄN JA LISÄÄVÄN IHMISTEN TOIMEKAISUUTTA.

KAHVISTA TUO HAVUTTU RAAKA-AINE ERI PUOLIKKA MAAPALLOA.

SYNTYI ERI KAHVILAATUJA, JOITA PIDETTIIN SALASSA JA MONENKAINEN KEINOTTELU OLI VOIMISSAAN

KAHVI ON YHÄ VOIMISSAAN JA PYÖRITTÄÄ MAAILMAN TALOUTTA. MONEN KEHITYSMAAN TALOUS VOI ROMAHTTA JOS HINNASSA TAPAHTUU SUURIA NEGATIIVISIA MUUTOKSIA

KAHVIPAVUN ALKUPERÄMÄÄ ON ETIOPIA

KAHVI ON SIENHÄ MUSTAA KULTAA

ETIOPIA ON IHMISEN ALKUKOTI

- VANHIN VANTO
- YKSI KÖYHIMMISTÄ VALTIOISTA 1900 LUVULLA.

VIENTTUHOISTA KAHVIN OSUUS OLI YHÄ 60%. PIENIKIN MUUTOS KÄSINNÄSSÄ VOI AIHEUTTA TALOUS-KRIISIN

VENETSIALAINEN MARCO POLO

MATKUSTI 1271-1275 SILKKITIETÄ PITKIN ITÄÄN. KULJESKEN ERI PUOLIKKA JA HÄNEN ANSIOKSEEN LUETAAN MYÖS KAHVIN TUOMINEN LÄNTEEN.

PAPYRUS

✿ SITÄ TUU OSA HISTORIAN KIRJOITUSTA
SEN JÄLKEEN KUN SITÄ ALETTIIN
KERÄTÄ NIILIN SUISTOSTA MUTAISISTA
PENKEREISTÄ N. 3000 VUOTTA ENNEN
AJANASKUN ALKUA!

✿ PAPYRUSSEHKE KIRJOITETTIIN USEAMPI
TUHAT VUOTTA.
KOVA KUIVUUS KOETTI NIILIN SUISTOA
KOVASTI 1000-LUVULLA, JOLLOIN PA-
PYRUKSEN KASVUSTOT HEIKKENIVÄI
JA KIRJOITTAMINEN VÄHENI.

✿ PAPYRUS KORVATTIIN PERGAMENTILLA
- ELÄINTEN NAHOILHA
JOTKA OLI KUIVATTU JA PURISTETTU
TASAISEKSI, SITÄ ARVOSTETTIIN
KEVEYTENSÄ JA JOUSTAVUUDEN TAKIA

✿ VUOTEEN 800 MENNESSÄ PAPYRUKSESTA
OLI SUURIMMAKSI OSAKSI LUOVUTTU

✿ NYKYÄÄN POHDITAAN PAPERIN VALMISTUSTA EKOLOGISELTA PÖHJÄLTÄ
PAPERIA TARVITAAN YHÄ ENEMMIN, JOTEN UUSIOKÄYTTÖ ON TÄRKEÄÄ
METSIEN LUUKÄYTTÖ (JA PUHA PUUSTA) VOI SIIRTÄÄ KATSEEN
TARVAIN POPYRUKSEEN PAPERIN RAAKA-AINEENA

PAPYRUSMASSA

✿ TEHTIIN PAPYRUSKASVIMASSASTA

✿ PITKIÄ KUSKOJA CAITEETTIIN
VIEREKKÄIN JA NIIDEN
PÄÄLLE TOINEN KERROS
POIKITTAISSUUNTAAAN
KERROKSET PAINETTIIN
TIUKASTI TOISIAAN VASTEN
JOTTA NE KIINNITTYIVÄT
YHTEEN ARKIKSI.
ARKIN PINTA HIOYTIIN
TASAISEKSI

PAPERI TEKEMISEEN
PAPYRUKSEN LISÄKSI
ON KÄYTETTY ELÄINVUOTIA

✿ LUMPPUA
✿ PUUN KUORTA CM.
✿ KAIKESSA MISSÄ ON
SELUHOOSAA
VOIDAAN TEHDÄ PAPERIA

KOKAPENSAS

KOKAPENSAAN LEHTIÄ KÄYTETTIIN ETELA-AMERIKASSA TUHANSIA VUOSIA ILMAN IKÄVIÄ SIVOVAIKUTUKSIA

ETELÄ-AMERIKAN ANDEILMA KASVAVIEW KOKAPENSAIDEN VAALEANVIHREITÄ LEHTIÄ ON POIMITTU AINAKIN 2000 VUODEN AJAN

MUISTA PUISTA POIKETEN KOKAPENSAAN LEHDET KUULUVAT MAAILMAN ARVOSTETUIMPIIN

KASVI ON ANTANUT RAUINTOA JA TUHOA SEUDUN IHMISILLE.

1800-LUVULLA YHDYSVALTOJEN ETELÄ-VAHTIOIDEN ORJANOMISTAJAT LISÄSIVÄT KOKALEHTIÄ TYÖLÄISTEN RIITTÄMÄTTÖMÄN KATERIOIHIN, JOSTA HE SAIVAT LISÄ VOIMIA! INKOIHNE KOKALEHDOT OLIVAT AIKANSA SUPERHUUME.

HEIDÄN VALTAKUNTANSA OHI 3600 m MERENPINNAN YLÄPUOLELLA SIELLÄ KOKALEHTIEN PURESKEVULLA OHI SAMANLAINEN VAIKUTUS, KUIN LISÄ HAPETTA VUORISTOSSA

LEHTIÄ KÄYTETTIIN MYÖS ARKIELAMASSA LÄÄKKÄRIT JA PUOSKARIT KÄYTTIVÄT LEHTIÄ ROHTOINA JA "IHMEINEINA"

KOKALEHTIÄ KÄYTETÄÄN NYKYPÄÄNKIN LÄÄKKEENÄ.

V.1855 KAKSI TUTKIJAA KEKSIVÄT KOKALEHTIEN KÄYTÖN PUUDUKKEENA SILMÄ-HAMMAS-KIRURGISSA HOIDOISSA.

VUOSIEN SAATOSSA KOKALEHTIEN VIHDEKÄYTTÖ LISÄÄNTYI MAAILMANLAAJUISESTI ONGELMAT LISÄÄNTYIVÄT RIKKOLLISLUKAT PÖRÖITTYVÄT (JA PÖRÖITÄVÄT) YHÄ HUUMEBISNESTÄ

SALARUJETUS REHOTTAA SALAINEN KASVATUS VAHINGOITAA SADEMETSIA KOKALEHDOT OVAT YHÄ MAAILMAN MAAILMAN ONGELMA (15)

SANIAISET

OVAT MAAILMAN VANHIMPJA KASVEJA
NIIHEN JÄÄNTEET OVAT MUUTTUNEET
ENERGIALÄHTEEKSI

SEURAUUS ON TEOLLINEN VALLANKUMOUS
MUUTTA PÄHDYSVAHAT ERÄMAASTA
SUPERVALLAKSI

NYKYPÄÄN SAMA TOISTUU KUNASSA
SAMA ENERGIALÄHDE ON YKSI
SUURIMMISTA SYISTÄ MAAILMAA

UHKAAVA KATASTROFI:
ILMASTONMUUTOS

IHMISET OLIVAT HITAITA KÄYTTÄMÄÄN
ENERGIAA JONKA SANIAISET JA MUUT
KASVIT OLIVAT VARASTOINEET MAAHAN

ENSIMMÄISET KOKEILUT OLIVAT HAUTAROVIOISSAAN
KÄYTTÄVÄ HEIMO HIILEN POLTOSSA
OIVALKUKSIEN KAUTTA HIILENKÄYTTÖ LISÄÄNTYI
MAAILMAN LAAJUISESTI

ROOMALAISET KÄYTTIVÄT HULTTA KALPYYHOIDEN
YM. LÄMMITTÄMISEEN

"MUSTAN KULLAN" MYÖMISESTÄ TULI MERKITTÄVÄÄ
LUKETOIMINTAA

IHMISIÄ KUOLI HIILIKAIVOKSIEN TUHIPALOISSA, TULVISSA, TUKEHTUMALLA YM.

NYKYPÄÄN HIILEN TUOTANTO JA -POLTTO ON SUURENNUSKASIN AUKA JA SEN
KAIVAMINEN PITÄISI LOPETTAA - SE ON SUURIN ILMASTONMUUTOKSEN AIHEUTTAVA

SANIAISET - HIILEKSI

SYNTYIVÄT 335 MILJONAA
VUOTTA SITTEN

NE OLIVAT SAMANAKOISIA
KUIN NYKYPÄÄN,
VAIKKA NE OHETTIVÄT

LÄHES 10 MET KORKEUTEEN
SANIAISTEN KEVYET LEHDET
IMIVÄT AURINGON SÄTEITÄ
JA MUUTTIVAT AURINGON
ENERGIAA KEMIAALISEEN
MUOTOON.

PUTOSIVAT MAAHAN
MUUTTUIVAT KOMPOSTIKSI
TAI SYÖTIN

NE HAUTAUVIVAT MUTAISEEN
SEDIMENTTIIN.

ALUKSI KASVIT MUUTTUIVAT
HUOKOISEKSI TURVEKERROKSEKSI
VUOSITUHANSIEN KULUESSA
KERROKSIKSI, JOTKA SISÄLSIVÄT
ENERGIAA UHKUVA HIILTÄ!

PUUVILLA

PUUVILHA ON YKSI MAAILMAN MERKITTÄVIMMISTÄ VIHJELYKASVEISTA, JOITA EI KÄYTETÄ RAVINNOKSI

SITÄ KÄYTETÄÄN MELKEIN KAIKISSA KANGASTUOTTEISSA

HAAVASITEISTA VAIPPOIHIN

MUSLIINIIN JA PAPERIIN

SIEMENISTÄ TEHDÄÄN

SAIPPUA, MARGARUNIA

JA RUOKAOHJYÄ

LYHYITÄ KUITUJA LISÄTÄÄN

KOSMEETTISIIN TUOTTEISIIN

MAKKARAN KUORIIN

DYNAAMIITTIIN

MUOVEIHIN

PUUVILLASTA TEHTYÄ SEHLUHOOSAA

KÄYTETÄÄN

JÄÄTELÖSSÄ

ILOTUOTTEIDEN AJOAINEENA

PURUKUMISSA

ENNEN PUUVILHAN TEOLLISTA KÄYTTÖÄ

SE MERKITSI VAIN PHTÄÄSIÄ:

KANGASTA

ALETTIIN KUITA JO YLI 3000 VUOTTA SITTEN

LUONNONVARAINEN PUUVILHA ON HONTELOVARTINEN MONIVUOTINEN KASVI

VIHJELTYNÄ ON JALOSTETTU LYHYTVARTINEN YKSIVUOTINEN KASVI, JOTA OLI

HELPOMPI KORJATA

PUUVILHA PEHMEYDESTÄÄN HUOHIMATTA ON OHUI.

ORJAKAUPAN

TUKIPILARI

ENS. YHDYSVAHTOJEN

SISÄLHISSODAN

KAATAMA DOMINO-

NAPPULA

TEOLLISEN VAH-

LANKUMOUKSEN

ALKUONPANNA

INTIAANI MENET-

TIVÄT MAANSA

RUISKUTETAAN

ENEMMIN KEMIKAALI-

JA KUIN MIHINKÄÄN

MUUHUN

VIHJELYKASVIIN

KUKKA ON SUKUA

HIBISKUKSELLE

JA SAKKORUUSUKSE

ALKUUN

VALKOINEN

KUKKA

ENNEN

SIEMENKODAT

POIMITTIIN

KÄSIN

KOTAHEDELMÄT

KOUKUTETTIIN

eli VEDETTIIN

NAULAKEVYEN PUI

JOYTA KUIDOT EROT-

TUISIVAT SIEMENISTÄ

ROSKAT POISTETTIIN

KUIDOT KARSTATTIIN

JA KEHRÄTTIIN

LOHRA

VILJELY ON KEVIN-
NYT KAIKKIALLE
MAAILMAAN!

ON OLLUT MAANVILJELIJÄN YSTÄVÄ
JO 9000 VUODEN AJAN (LÖYTÖ OHRAN
JUVIEN JÄÄNTEITÄ YÄRMÖSTÄ POHJOIS-IRAKISTA)

SE YKSI TÄRKEIMMISTÄ RUOKAKASVEISTA
IHMISSIKKE JA TALOUSELÄMÄLLE

KUKAAN EI VARMUDELLE TIEDÄ, KEITÄ
ENSIMMÄISET VILJELIJÄT OLIVAT,
TAI KUINKA HE OPPIVAT KASVATTAMAAN
OHRAA JA MUITA VILJÄKASVEJA

LUONNONVARAISEN OHRAN JA VEHNÄN
KORJAAMINEN JA MYÖHEMMIN SIEMENTEN
KYLVÄMINEN MUOKATTUUN MAAHAN MAH-
DOLLISTI SEN, ETTÄ VAHTEISOT JAINAT
ASUMAAN PAIKOIKKEEN, KYLÄT KUKOISTI-
VAAT JA KAUPUNGIT KASVOIVAT

LÖHÄIDÄN KAUPUNGEISSA ULKOVARUSTUKSET
KERTOIVAT, ETTÄ NIIDEN LÄHELLÄ KÄY-
TIIN SOTJA. PAIMENTOLAISHEIMOIHIN
NÄHDEN, NIISSÄ OSATTIIN KASVATTA
VILJÄÄ, JAUHAA SE JA SÄILYTTÄÄ SE
TULEVAA VUOTTA VARTEN

OHRAN HISTORIA ON KAKSIPIIPPUINEN
SE ON IHMISTEN RUOKA JA KARJAN REHU
SEKÄ TISKATTUNA ALKOHOLIJUOMA ONGELMINEEN

VEHNÄ

ON TUNNETTU JO
12 000 VUOTTA

ILMAN VEHNÄÄ EUROOPPA SAATTAISI
ELÄÄ EDELLEEN KESKIAIKAA

SE ON PITÄNYT KULTTUURIT KÄYNNISSÄ
LAUHKEAN ILMASTON RAVINTONA
OKI VEHNÄ

SE ON ENSISIVAINEN VILJALAJI
JONKA JAUHOISTA TEHDÄÄN LEIPÄÄ
JA KEIVONNAISIA

KAAKKOIS-AASIASSA, ETIOPIASSA
TAI VÄLIMEREN ALUEELLA
KORJATTIIN VILKIVEHNÄÄ
VARASTOITIIN MUIDEN LUONNON
ANTIMIEN OHESSA

KUIVATTIIN
JAUHETTIIN KÄSIMYNNÄ
KEIVOYTIIN LEIPÄÄ, JOKA SÄILYI
RIITTÄVÄN KAUAN.

VUOSISATOJEN SAATOSSA OPIYTIIN
VAIKKOIMAAN VEHNÄSTÄ PARHAAT
LAKIKKEET

VEHNÄKOHDE SYMBOLOI • MAANVILJELYÄ
• HEDELMÄLLISYYTTÄ • SADON KORJUUTA
• KIITOLISUUTTA • TALVEN KUUKEMAA
• KEVÄÄN UUDESYNTYMÄÄ
• VEHNÄSADON TUHO OKI KATASTROFI!

HUMALA

HUMALAA ON KÄYTTY VUOSISATOJEN AJAN VÄRJÄÄMISEEN, PAPERIN TAI KÖPDEN TEKEMISEEN, SEKÄ MAKSA-SAIRAUKSIEN JA RUUANSULATUSHÄIRÖIDEN PARANTAVIEN LÄÄKKEIDEN VALMISTAMISEEN.

NYKYISIN 98% HUMALASTA KULUU OLUEN SÄILYTTÄMISEEN JA MAUSTAMISEEN.

HUMALA ON KÖYNNÖSKASVI, JOKA KEVÄÄLLÄ NOUSEE MAAN ALTA JA KIIPEÄÄ MITÄ TAHANSA LÖYTÄMÄNSÄ TUKEA PITKIN

ON KAKSIKOTINEN KASVI, JOSTA ON NAARAS- JA UROSPUOLISIA YKSILÖITÄ

NAARASKASVI TUOTTAA MYSKINTUOKSUSIA, HARTSIPITOISIA PIENIÄ KUKKIA, JOTKA KORJATAAN, KUIVATAAN JA VIEDÄÄN OLUETANIMOOON

HUMALA MAINITTAAN OLUEN YHTYKSESSÄ ENSIMMÄISEN KERRA VUONNA 736 BENE DIKTINIILÄIS LUOSTARISSA.

KESKIAJAN LUOSTARIVERKKO OLI ERAANLAINEN INTERNETIN JUTTELUPALSTOJEN EDELTAJÄ. MUNKKIVELJET KULKIVAT LUOSTARISTA TOISEEN, NIIN MYÖS UUTINEN HUMALAA MAUSTEDUSTA OLUESTA LEVISI MAASTA TOISEEN!

SILKKIÄISPUU

KIINALAISET OLIVAT OPPINEET SILKIN TEKEMISEN TAIDON. VANHIMMAT LÖYDÖT SILKIN JÄÄNTEISTÄ OVAT YLI 4000 VUODEN TAKAA

SILKKITUOTANTO ON RIIPPUVAINEN KIINALAISESTA VALKOMULPERISTA, JOTA AIJEMMIN ARVOSTETTIIN KAAPPENJA SOITTIMIEN PUUTAVARANA.

MULPERIN PAKSUT JA LEVEÄT LEHDET OLIVAT SILKKIPERHOSEN TOUKAN HERKKUA. MULPERIN LEHDET KERÄTTIIN, HENNONNETTIIN JA SYÖTETTIIN TOUKILLE.

ENSIN SILKKIPERHOSEN MUNIA SÄILYTETTIIN JA VAAHITTIIN HUOLELLISESTI, ETTÄ NE KUORIUTUISIVAT SAMAAAN Aikaan

KUORITUNEET TOUKAT LASKETTIIN ALUSTALLE JOSSA ON OLKISILPPUA JA MULPERIPUUN LEHTIÄ. TOUKAT AHHMIVAT LEHTIÄ 35 VRK.

TÄSSÄ AJASSA TOUKAT OLIVAT KEHRÄNNEET KOTELOITA. KOTELOT OTETTIIN TALTEEN.

OSA SÄILYTETTIIN LISÄÄNTYMISTÄ VARTEN OSA TUHOTTIIN KUUMASSA HÖYRYSSÄ

TUHSAT KOTELOT PURETTIIN SILKKIRIHMOIKSI, JOTA SAATTOI OLLA 1500 mt.

SILKKIPUSEeroon enm. TARVITTIIN 4 TONNIA MULPERIPUUN LEHTIÄ.

TUPAKKA TAPPAA MAAILMASSA JOKA 10 IHMISEN!

KILPAilee PUUVIHAN. KANSSA
MAAILMAN TÄRKEIMMÄN
EI-RAVINTOKASVIN ASEMASTA

RITTOJEN AHEUTTAJANA
TUPAKKA ON YKKÖNEN

AIKOINAAN SITÄ YLISTETTIIN IHME-
LÄÄKKEEKSI 1500 LUVULLA

LEHDISTÄ TEHDYN JAUHON VETÄMISESTÄ
NENÄÄN, TEKI AIVASTELEMISESTÄ MUODIKASTA

ESPANJALAINEN LÄÄKÄRI MONARDES
KERTOI LÖYTÄNEENSÄ PARANNUSKEINON
JOPA 20 YHEISEEN JA KOHTAHOOKAA-
SEEN SAIRAUTEEN, KUTEN MIG-
REENIN, KIHTIN, HAMMASSÄRKYKYN
TURVOTUKSEEN, KUUMEESEEN YM.

KASVIEN NIMET TUOTTIVAT PAHOJA SE-
KAANNUKSIA JA VAHINKOJAKIN SAITUI
KUN KASVI SOTKETTIIN MYRKYLLISEEN
HUKKUKAANIN

TUPAKKA PYÖRITTI ORJAKAUPPAA JA
MAAILMAN TALOUTTA. (MYÖS NYKYPÄÄNKIN)

TUPAKKATEHTAILLA MENI KAUKAN MYÖNTÄÄ
ETTÄ TUPAKKA TAPPAA, SE ON EDELLISEN
LAILLINEN JA SUOSITU MYRKKY!

TAMMI

1800-LUVULLA
OH RAJALLINEN
LUONNONVARA

KÄYTETTIN MELKEIN KAIKKEEN
RAKENTAMISEEN
KULJETTAMISEEN
LÄMMITTAMISEEN
VÄRJÄÄMISEEN
METALLIN SULATTAMISEEN
PAKKAAMISEEN
OLUT-JAVIINI LITROJEN
SÄILYTTÄMISEEN

TAMMEN TARINA KUUVO LUONNON MENES-
TUMISTARINOIHIN.

ENNEN IHMISLÄIJIN KEHITTÄMISTÄ TAMMELLA
MENI HÖVIN

KASVAVA VÄESTÖ PANI TAMMIMETSIKÖT
AHTAALLE

TAMMI, POHJ.-AM. PUNAPUU JA ETELÄNPYÖKKI
SAIVAT ALKUNSA N. 66 MILJOONAA VUOTTA
SITEN.

VIEHÄ MILJOONA VUOTTA SITTEEN TAMMI-
METSÄT PEITTIVÄT EUROOPAN MANNERTA

TAMMI ON VAIKUTTANUT HISTORIAN KULKUUN
SE VAIKUTTI TEOLLISEEN VALLANKUMOUK-
SEEN. ENGLANTI ON RAKENNETTU
TAMMESTA. KAIVASTON AVOKSET TEKIVÄT
MAHDOLLISEKSI SIIRTOMAAN ASUKKAIDEN
HAKITSEMISEEN. TAMMIEN ALAMÄKI ALKOI

OLIIVI

• NIITÄ ALETTIIN VIHJELHÄ VÄLIMEREN MAISSA RUNSAAT 5000 VUOTTA SITTEEN!

• OLIIVIT SISÄLTÄVÄT N. 20% ÖLJYÄ JA SADOSTA 99% KULUUKIN OLIIVIÖLJYN VALMISTUKSEEN.

• HEDELMÄT KUIVETAAN, KIVET POISTETAAN JA MASSASTA KUUMAPURISTETAAN "NEITSYT-OLIIVIÖLJYÄ" JOLLA ON PIENI HAPPOPITOISUUS JA PARAS MAKU

• KUUMAPURISTAMAKSAA SAADAAN HEIKOMPI-LAATUISTA ÖLJYÄ JA PURISTUSJÄTTEISTÄ VIELÄ PURISTEMASSAÖLJYÄ!

• OLIIVIPUUN OKSA ON RAUHAN SYMBOLI!

• RAAMATUSSA KERROTAAN NOOAN LÄHETTÄVÄN KYHKYSEN, SE PALASI OLIIVINOKSA NOKASSAAN.

• YHDYSVAIKAT KIRJOITTIVAT OLIIVINOKSA-ANOMUKSEN BRITANIAA VASTAAN ESTÄÄKSEEN TÄYSIMITTAISEN SODAN

• YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN LIPUSSA ON MAAPALLO POIKOISNAKALTA NÄHTYÄ OLIIVIPUUN OKSIEN YMPÄRÖIMÄNÄ!

KASVATETAAN 100 MAASSA

RIISI

ON MAAILMAN VANHIN RAVINTOKASVI

• KILPAILEE "VEHNÄN KANSSA MAAILMAN TÄRKEIMMÄN RAVINTOKASVIN ASEMASTA.

• SE ON MUOVANNUT MAISEMIA KAIKKIALLA JA RUOKKI NUT KUNAN MAAILMAN VÄKIRIKKAIMMAN VALTION 1900-LUVUN TRAUMAATTISEN SOSIAALISEN VALLANKUMOUKSEN AIKANA

• ON SUYTETTY JA SUYTETAAN KASVATUSTA ILMASTON LÄMPESILLÄ SITÄ SYNTYVY KASVIHUONE

• YHÄ RIISIN "NEMISESTÄ" PÄÄSTÄJÄ

• NELJÄ KASVATUSTAPAA

• VUORIRIISI KASVAA MAENRINTEILLÄ

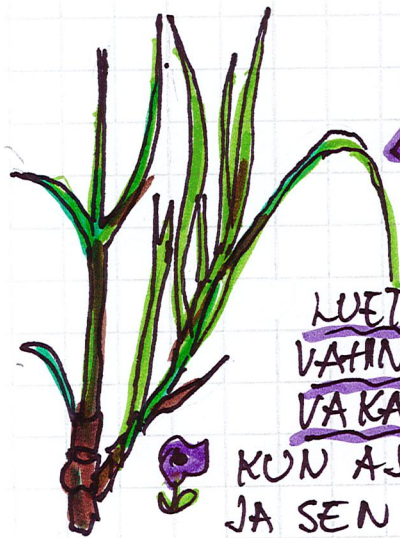
• SADEVEDELLÄ KASTELTAVA RIISI MATALASSA VEDESSÄ

• KEINOKASTELURIISI RIISIPELLOILLA

• SUORIISI JOKISUISSA JA PAIKOISSA JOSSA VÄLILLÄ TULVII

• RIISIPELLOILLA VIHJELHÄÄN YKSIPUOLISESTI VAIN RIISI, JOKA ON EDISTÄNYT KASVITAITIA, VERSOMÄTTÄ, Kelta kääpiökasvia, tyvi- ja lehtilaitteita, tuhoeläimet lisääntyvät kulkosirkat, rotat, taskuravot ja riisi-

SOKERIRUOKO

HEROIINI, KOKAINI, ALKOHOLI,
TUPAKKA JA SOKERI
LUETAAN JOUKKON, JOKA ON
VAHINKOITTAANUT IHMISTEN TERVEYTTÄ
VAKAVASTI JA TOSI KAUAN!

KUN AJATTELEE PUHDISTETTUA SOKERIA
JA SEN AIHEUTTAMA TUHOA, NIIN
EI OLE IHME, ETTÄ SITÄ SANOTAAN
"VALKOISEKSI KUOLEMAKSI!"

ERI KULTTUURIT PÄRJÄSIVÄT ILMAN SOKERIA
TUHANSIA VUOSIA. KUN SOKERI LÖYDETTIIN
SE HORJUTTI KÄYTTÄJIENSÄ TERVEYTTÄ JA
ORJUUYTTI MILJOONIA AFRIKALAISIA

ORJUUS OLI LYHYTAIKAINEN TALOUDEN
VETURI JA PITKÄAIKAINEN SOSIAALINEN
KATASTROFI!

! IHMISTEN SIEPPAAMINEN TOISELTA PUOLELTA
MAAILMAA JA PAKOTTAMALLA HEIDÄT TEKE-
MÄÄN TÖITÄ KUOLEMAANSA ASTI LOI SYVÄN
VIHAN, JOKA ON SÄILYNYT SUKUPOLVIEROJAINA
1700-LUVULLA SOKERIKAUPPA BRITANIASSA
PYÖRYTTI SUURIA SAATAMIA. TUKIVAT PANKKIN
SUURILLA LAINOILMA JA ANTELIAILLA TAG-
LETUKSILLA KÄYTTÄEN SOKERI- JA ORJAKAU-
PASTA SAAMIEN VOITTOJA

1800-LUVULLA SOKERIJUURIKAS OPITTIIN
HYÖDYNTÄMÄÄN SOKERIN VALMISTUKSESSA

PERUN ALKUPERÄIS-
KANSAT VILJELIVÄT
MAISSIA JO 4500V. SITEN

MAISSI

ON RIISIN JA VEHNÄN JÄLKEEN
KOLMANNEKSI TÄRKEIN VILJA-
KASVI!

MAISSIA VILJELIVÄT ENSIMMÄI-
SENÄ AMERIKAN INTIAANIT
SE OI TOLTEKKIEN, ASTEKKIEN,
MAYOJEN JA INKOJEN KORKEA-
KULTTUURIEN JA MYÖS POHJOIS-
AMERIKAN "UUDEN" KULTTUURIN
TUKIPYLVÄS.

MAISSI ON MONIPUOLINEN KASVI.
TÄHKÄT VOI PAISTAA LEHTINEEN, HÖYRYTTÄÄ
TAI KEITTÄÄ PAJANA, JYVÄT VOI IRROTTAA
TÄHKÄSTÄ, SYÖDÄ RAAKANA, KEITETTYNÄ,
KUIVATTUINA TAI AAMIAISMUROIKSI JA-
LOSTETTUNA. TÄHKISTÄ VOI TEHDÄ JAU-
HOJA TORTILLOJEN TEKEMISTÄ VARTEN
TAI MUUTTAA KUUMASSA KATTILASSA
POPCORNIKSI.

MAISSI EI SIEMENNÄ ITSESTÄÄN! JOTTA
SEURAAVANA KIN VUONNA SAATAISIIN MAISSIA
JONKUN TÄYTY KERAJA JYVÄ, SÄILYTTÄÄ
ISTUTUSHETKEEN ASTI JA PUDOTTAA MAAHAN
TEHTYYN REIKÄÄN
NYKYÄN KESKUSTELUN KOHTEENA GEENI-
MUUNNETTU MAISSI JA SEN VAIKUTUKSET
LUONNON MONIMUOTOISUUTEEN JA IHMISTEN

TERVEY-
VAIKUTUKSET

KAKAO

ON JUMALTEN RUOKA!

KOTUISIN KAKAOPUU ON AMERIKAN TROPIIKISTA VAATII MUHEVAA MULTAA JA PAHJON SADETTA TUOTTAA SATOA NOIN 4 VUODEN VÄLEIN. VOI ELÄÄ 80-VUOTIAKSI.

PINKIT FUKSIAA MUISTUTTAVAT KUKAT KASVAVAT SUORAAN RUNGOSTA JA OKSISTA.

KYPSÄT Keltaiset, tai punaiset HEDELMÄT SISÄLTÄVÄT KAKAOPAPUJA, JOTA KAAVITTAAN IRTI JA JÄTETÄÄN FERMENTOITUMAAN BANAANIKEHYPINON AHKE ENNEN ÄURINGOSSA KUIVAAMISTA

ENSIN KAKAO TULI ESPANJAN HOVIIN 1600 LUVULLA.

EUROOPAN ENSIMMÄISET KAKAODROONEET OLIVAT JUOTTOLOITA, JOSSA KAKAOTA NAUTITTIIIN PAKSUNA, KUUMANA JA MAKEANA JUOMANA. 1800 LUVULLA KEKSITTIIN JAUHAA KAKAOTA JA SEKOITETTIIN MALTOON.

TÄMÄ OLI ALKU 1800 LUVUN SUKLAATEHTAIDEN MAKEISTEN VALMISTAMISEEN!

PERUNA

PERUN KANSAT OVAT SÖNEET PERUNOITA N. 4000 VUOTTA

INKOINNA PERUNA OHI HYÖDÖKÄINEN RUUAN LISUKE.

PERUNOITA ON TUOTU EUROOPPAAN RUOSTOSAALINA.

ESIM.

1700 LUVULLA (LOPPUPOUEHKA) PERUNA OHI IRLANNIN TÄRKEIN VIHJELYKASVI

IRLANTI ON VAJONNUT BRITANIAN SIIRTO-MAAKSI. ON SORTOPOLIYIKKAA JA

VERIKÖHLYJÄ, JOTKA AJDIVAT TAKONPOJAT TUHON PARTAAHKE.

PERUNARUTTO VAIVASI VIHJELYKSIÄ SITÄ TORJUTTIIN KUPARISULFAATTIN JA PESUSOODAN SEOKSELLA.

V. 1845 MIKÄÄN EI AUTTANUT PELASTA - MAAN SATOA JA SE TAITTOI KANSAKUNNAN SELAN. PERHEET KOKIVAT PAHJON VASTOINKÄYMIÄ, KORKEAT VUOKRAT,

KOHTOUTTOMAT KIINNELAINAT, JÄRJESTELMÄLLISET HÄÄDÖT TUOTTIVATHISÄ TUSKAA

IHMISIÄ KUOLI NÄHKÄÄN, JA SAIRAUKSIIN MILJOODNA. IHMISTÄ LÄHTI "RUUMISARKKULAI-VOISSA" YLI ATLANNIN AMERIKKAAN